

необхідних компетентностей і забезпечити готовність прикордонних підрозділів до ефективного виконання завдань в умовах сучасних безпекових викликів.

Мартинів Ігор Володимирович

*старший викладач кафедри вогневої підготовки
доктор філософії з державної безпеки, підполковник
Київський інститут Національної гвардії України*

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У БОЙОВИХ СИСТЕМАХ СТРІЛЕЦЬКОГО ОЗБРОЄННЯ

Сучасні збройні конфлікти характеризуються високою інтенсивністю, швидкістю прийняття рішень та широким застосуванням новітніх технологій. Особливо це стало очевидним у ході бойових дій на території України з 2022 року. В цих умовах традиційні підходи до застосування стрілецького озброєння зазнають суттєвих змін.

Одним із ключових напрямів розвитку є впровадження штучного інтелекту (ШІ) у системи управління вогнем, прицілювання та аналізу бойової обстановки. Це дозволяє значно підвищити ефективність дій підрозділів, скоротити час реагування та мінімізувати втрати особового складу.

Використання ШІ сприяє підвищенню точності стрільби, скороченню часу реагування, зменшенню впливу людського фактору та забезпеченню переваги підрозділів у складній бойовій обстановці.

Метою даної роботи є аналіз сучасного стану та перспектив застосування штучного інтелекту у бойових системах стрілецького озброєння, визначення проблемних питань та розробка практичних рекомендацій для підрозділів Національної гвардії України.

Аналіз сучасного досвіду застосування. Досвід сучасних збройних конфліктів свідчить про активне впровадження елементів ШІ у стрілецькі системи та допоміжні комплекси. Зокрема, спостерігається:

- використання інтелектуальних прицільних комплексів, що забезпечують автоматичне розпізнавання та супроводження цілей, а також виконують балістичні розрахунки в режимі реального часу;
- інтеграція стрілецьких підрозділів із безпілотними літальними апаратами для отримання розвідувальної інформації та коригування вогню;
- застосування систем підтримки прийняття рішень, які дозволяють оперативно визначати пріоритетні цілі;
- використання дистанційно керованих бойових модулів зі стрілецьким озброєнням, що мають елементи автоматизованого наведення.

Разом з тим, повністю автономні системи ураження мають обмежене застосування через технічні, етичні та правові чинники.

Незважаючи на значний потенціал, впровадження ШІ у стрілецьке озброєння супроводжується низкою проблем:

1. *Технічні обмеження*: залежність від джерел живлення, нестійкість до впливу засобів радіоелектронної боротьби, обмежена надійність у складних умовах експлуатації;

2. *Кібербезпека*: ризики несанкціонованого доступу до систем управління та можливість маніпуляції даними;

3. *Етичні та правові аспекти*: питання відповідальності за застосування зброї та обмеження автономності прийняття рішень;

4. *Підготовка особового складу*: недостатній рівень підготовки військовослужбовців до використання інноваційних технологій.

З метою підвищення ефективності застосування стрілецького озброєння з елементами ШІ доцільно:

– впроваджувати пілотні проєкти використання інтелектуальних прицільних систем та цифрових комплексів управління вогнем;

– інтегрувати стрілецькі підрозділи з безпілотними системами та єдиними інформаційними мережами управління боєм;

– забезпечити підготовку особового складу шляхом включення до програм навчання курсів з експлуатації ШІ-систем;

– посилити заходи кібербезпеки та захисту каналів зв'язку;

– розвивати співпрацю з вітчизняними науково-дослідними установами та підприємствами оборонно-промислового комплексу.

Інтеграція штучного інтелекту у бойові системи стрілецького озброєння є перспективним напрямом розвитку, що дозволяє суттєво підвищити ефективність виконання службово-бойових завдань підрозділами Національної гвардії України. Водночас необхідним є комплексний підхід до впровадження таких технологій з урахуванням технічних, організаційних та правових аспектів.

Нагорна Анастасія Олександрівна

курсантка 3 року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»

Гашенко Сергій Васильович

підполковник, старший викладач кафедри загальновійськових дисциплін Військово-юридичного інституту

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ЕВОЛЮЦІЯ ЗАСТОСУВАННЯ БПЛА ТА ЗАСОБІВ РАДІОЕЛЕКТРОННОЇ БОРОТЬБИ В УМОВАХ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОЇ ВІЙНИ

Повномасштабна війна проти України продемонструвала не просто зростання ролі безпілотних систем і засобів радіоелектронної боротьби, а їх трансформацію. Якщо на

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СКЛАДОВИХ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ